ANALELE ȘTIINȚIFICE ALE UNIVERSITĂȚII „ALEXANDRU IOAN CUZA” DIN IAȘI
TOM LXXI, 5, ȘTIINȚE JURIDICE, 2025

DOI: 10.47743/jss-2025-71-5-13

Aspecte procesual-penale privind investigarea infracțiunilor vamale comise prin intermediul trimiterilor poștale. Repere comparative între Republica Moldova și România

Procedural-criminal Aspects of Investigating Customs Offences Committed through Postal Shipments. Comparative Benchmarks between the Republic of Moldova and Romania

Albert ANTOCI[1], **Alexandru SPÎNU**[2]

Rezumat: Studiul examinează, dintr-o perspectivă comparativă, aspectele procesual-penale ale investigării infracțiunilor vamale comise prin trimiteri poștale în Republica Moldova și în România, cu raportare la dreptul Uniunii Europene și la standardul instituit prin art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Cercetarea pornește de la regimul juridic al trimiterilor poștale și al interdicțiilor de expediere, continuă cu analiza secretului corespondenței și a limitelor sale legitime, iar apoi compară instrumentele procesuale prin care cele două sisteme dispun reținerea, predarea, percheziționarea și ridicarea trimiterilor poștale. Concluziile formulează repere de lege ferenda pentru consolidarea lanțului de custodie, clarificarea terminologiei procesuale și întărirea cooperării bilaterale.

Cuvinte-cheie: infracțiuni vamale, trimiteri poștale, contrabandă, secretul corespondenței, măsuri speciale de investigație, judecător de instrucție, drepturi fundamentale, drept comparat.

Abstract: The study comparatively examines the procedural-criminal aspects of investigating customs offences committed through postal shipments in the Republic of Moldova and in Romania, with reference to European Union law and to the standard set out in Article 8 of the European Convention on Human Rights. It begins with the legal regime of postal items and prohibited consignments, continues with the secrecy of correspondence and its legitimate limits, and then compares the procedural instruments through which the two systems order the retention, handover, search and seizure of postal

[1] Antoci Albert, doctor în drept, conferențiar universitar, Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova; e-mail: d.antoci2000@gmail.com; ORCID: 0000-0001-6304-2046.

[2] Spînu Alexandru, doctorand, Universitatea de Studii Europene din Moldova (USEM); e-mail: spinualex1@yahoo.com; ORCID: 0009-0005-8151-7320.

items. The conclusions advance de lege ferenda benchmarks for strengthening the chain of custody, clarifying procedural terminology and reinforcing bilateral cooperation.

Keywords: customs offences, postal shipments, smuggling, secrecy of correspondence, special investigative measures, investigating judge, fundamental rights, comparative law.

Introducere

Dezvoltarea accelerată a comerțului și extinderea rețelelor globale de curierat au sporit considerabil riscul comiterii infracțiunilor vamale prin intermediul trimiterilor poștale. Fenomenul se înscrie în sfera criminalității transfrontaliere, cu efecte care depășesc planul economic și ating ordinea juridică internă și internațională. Prin canalele poștale și de curierat, grupările infracționale disimulează mărfuri interzise ori supuse taxelor vamale: produse accizabile, substanțe stupefiante, bunuri contrafăcute sau articole aflate sub regim de restricție. Se conturează astfel o formă a infracțiunilor comise prin trimiteri poștale, adaptată realităților tehnologice și logistice care transformă infrastructurile legitime în instrumente ale activității ilicite.

Tema nu se remarcă prin noutate spectaculoasă, însă rămâne de continuă actualitate, întrucât doctrina trebuie să recepteze prompt evoluțiile din practica judiciară și administrativă. Așa cum observa Pino Arlacchi, fost director executiv al Oficiului Națiunilor Unite pentru Controlul Drogurilor și Prevenirea Criminalității, niciodată nu au existat atât de multe oportunități economice pentru atâția oameni și, în egală măsură, niciodată atâtea modalități prin care organizațiile criminale pot exploata sistemul în interes propriu.[3]

Sub aspect metodologic, studiul valorifică metodele clasice de cercetare juridică, anume analiza logică și gramaticală, sinteza, deducția și inducția, observația și comparația. Examinarea actelor normative naționale și internaționale, a doctrinei de specialitate și a jurisprudenței a permis formularea concluziilor și a recomandărilor de lege ferenda.

Discuții

În dreptul Republicii Moldova, Legea comunicațiilor poștale nr. 36/2016[4] definește trimiterea poștală drept: „*bunul care poartă o adresă la care urmează a fi distribuit de furnizorul de servicii poștale, categorie ce include trimiterile de corespondență, imprimatele și coletele cu sau fără valoare comercială*". Trimiterea poștală internațională este, în accepțiunea aceleiași legi, trimiterea expediată de pe

[3] P. Arlacchi, alocuțiune susținută la cel de-al X-lea Congres al Organizației Națiunilor Unite pentru prevenirea criminalității și tratamentul infractorilor, Viena, 2000, disponibil la: https://www.unodc.org/unodc/en/about-unodc/speeches/speech_2000-06-26_1.html (accesat la 29 iunie 2026).

[4] Legea comunicațiilor poștale a Republicii Moldova nr. 36 din 17 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 114-122 din 29 aprilie 2016, art. 225, art. 2. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=142518&lang=ro# (accesat la 29 iunie 2026).

teritoriul Republicii Moldova către o adresă din afara acestuia ori expediată din afara țării către o adresă aflată pe teritoriul ei.

Art. 11 din aceeași lege interzice, la alin. (2), în toate categoriile de trimiteri: „*introducerea de stupefiante și substanțe psihotrope, obiecte obscene, bunuri contrafăcute și piratate, articole interzise în țara de destinație, mărfuri periculoase, dispozitive explozive sau echipamente militare inerte, precum și animale vii*”.[5] Enumerarea, departe de a fi pur tehnică, fixează perimetrul material al ilicitului ce poate fi vehiculat prin canal poștal.

În dreptul român, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013 privind serviciile poștale[6] definește, la rândul ei, trimiterea poștală ca: „*bun adresat, aflat în forma finală în care urmează a fi transportat și livrat*”. Actul distinge trimiterea poștală internațională de cea intracomunitară și califică drept contravenție, dacă nu sunt întrunite elementele unei infracțiuni, expedierea de bunuri al căror transport este interzis prin dispoziții legale. Observăm, prin urmare, că ambele ordini juridice naționale construiesc noțiuni convergente, ceea ce facilitează analiza comparativă.

La nivelul Uniunii Europene, temeiul includerii acestor reglementări îl constituie Directiva 97/67/CE[7], care a stabilit normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor poștale. Ea a fost modificată prin Directiva 2002/39/CE[8], menită să consolideze deschiderea treptată a sectorului către concurență, și ulterior prin Directiva 2008/6/CE[9], care a finalizat liberalizarea pieței serviciilor poștale. În opinia noastră, liberalizarea, deși benefică economic, a multiplicat punctele de vulnerabilitate prin care bunurile ilicite pot pătrunde în fluxul poștal.

Sub aspect penal, dreptul Uniunii abordează frauda vamală prin prisma protecției intereselor financiare, consacrată prin Convenția PIF din 1995 și prin

[5] *Ibidem*, art. 11 alin. (2). Precizăm, pentru acuratețe terminologică, că interdicția este stabilită la nivelul unui alineat al articolului indicat, iar nu al legii în ansamblu.

[6] Ordonanța de urgență a Guvernului României nr. 13/2013 privind serviciile poștale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 139 din 15 martie 2013, art. 2 pct. 13-15. https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/146127 (accesat la 29 iunie 2026).

[7] Directiva 97/67/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității și îmbunătățirea calității serviciului, publicată în JO L 15 din 21 ianuarie 1998, pp. 14-25. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:01997 L0067-20080227 (accesat la 29 iunie 2026).

[8] Directiva 2002/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 iunie 2002 de modificare a Directivei 97/67/CE privind continuarea deschiderii spre concurență a serviciilor poștale ale Comunității, publicată în JO L 176 din 5 iulie 2002, pp. 21-25. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32002L0039&qid=1775593835981b (accesat la 29 iunie 2026).

[9] Directiva 2008/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 februarie 2008 de modificare a Directivei 97/67/CE cu privire la realizarea integrală a pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității, publicată în JO L 52 din 27 februarie 2008, pp. 3-20. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32008L0006 (accesat la 29 iunie 2026).

Directiva (UE) 2017/1371[10], precum și prin Codul vamal al Uniunii[11], care stabilește obligațiile de declarare și regimul juridic al mărfurilor introduse ori scoase de pe teritoriul vamal unional. Uniunea Europeană rămâne cel mai mare importator și exportator de mărfuri din lume, cu o legislație vamală pe deplin armonizată, ce urmărește aplicarea corectă și uniformă a normelor și transparența drepturilor și obligațiilor administrațiilor vamale și ale operatorilor economici.[12]

Potrivit art. 30 din Constituția Republicii Moldova[13], statul garantează inviolabilitatea secretului corespondenței, indiferent de forma acesteia, fie scrisori, telegrame, trimiteri poștale, convorbiri telefonice sau alte mijloace legale de comunicare. Aceeași garanție se regăsește, simetric, la art. 28 din Constituția României. Legislația procesual-penală moldovenească preia principiul: potrivit art. 14 alin. (1) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova[14], dreptul la secretul scrisorilor, al telegramelor, al altor trimiteri poștale, al convorbirilor telefonice și al celorlalte mijloace legale de comunicare este asigurat de stat, iar în cursul procesului penal nimeni nu poate fi lipsit sau limitat în acest drept.

Dreptul la secretul corespondenței nu are însă caracter absolut, ci unul relativ, susceptibil de restrângere în condițiile expres prevăzute de lege. Limitarea este admisă numai atunci când măsura este necesară pentru protejarea securității naționale, a bunăstării economice a statului, a ordinii publice sau pentru prevenirea și combaterea infracțiunilor. Standardul european confirmă această logică. Art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează respectarea corespondenței, dar permite ingerința autorităților dacă aceasta este prevăzută de lege, urmărește un scop legitim și este necesară într-o societate democratică.[15]

---

[10] Convenția elaborată în temeiul art. K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană privind protejarea intereselor financiare ale Comunităților Europene, semnată la 26 iulie 1995; Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal, publicată în JO L 198 din 28 iulie 2017, pp. 29-41. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017L1371 (accesat la 29 iunie 2026).

[11] Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii (reformare), publicat în JO L 269 din 10 octombrie 2013, pp. 1-101. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:02013R0952-20221212 (accesat la 29 iunie 2026).

[12] Commission Staff Working Document, Impact Assessment Accompanying the document Proposal for a Directive on the Union legal framework for customs infringements and sanctions, SWD/2013/0514 final, disponibil la: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52013SC0514 (accesat la 20 octombrie 2025).

[13] Constituția Republicii Moldova din 29 iulie 1994, art. 30. În dreptul român, garanția corespunzătoare este consacrată la art. 28 din Constituția României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 31 octombrie 2003.

[14] Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122 din 14 martie 2003, republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 248-251 din 5 noiembrie 2013, art. 699, art. 14 alin. (1).

[15] Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 8. În

Invocăm aceste norme spre a sublinia că atât legislația națională a fiecăruia dintre cele două state, cât și dreptul Uniunii Europene garantează inviolabilitatea secretului corespondenței, care include și trimiterile poștale. Garanția nu este însă una absolută: la constatarea unei infracțiuni, autoritățile competente o pot restrânge pentru a contracara acțiunea ilegală, a identifica făptuitorii și participanții și a-i sancționa în limita vinovăției lor. Considerăm că tocmai în acest punct de echilibru se concentrează dificultatea juridică a întregii materii.

Din perspectivă juridică, infracțiunile vamale comise prin trimiteri poștale urmăresc eludarea controlului vamal și sustragerea de la plata obligațiilor fiscale aferente bunurilor introduse în țară. În legea penală a Republicii Moldova ele sunt calificate, de regulă, drept infracțiuni de contrabandă.[16,17] Spre deosebire de contrabanda clasică, ce presupune trecerea fizică și neautorizată a frontierei, infracțiunile vamale poștale folosesc un canal legal de transport pentru a masca natura ilicită a bunurilor expediate.[18] Ele se pot manifesta prin introducerea de mărfuri fără declarare vamală, prin subevaluarea bunurilor declarate, prin falsificarea documentelor de însoțire ori prin expedierea de mărfuri supuse interdicției de import sau export.

Utilizarea rețelelor poștale marchează o deplasare a contrabandei din spațiul fizic în cel logistic și electronic. Deși modalitățile s-au modernizat, esența faptei, eludarea controlului vamal, rămâne neschimbată. Această evoluție impune adaptarea legislației, spre a permite identificarea și sancționarea eficientă a făptuitorilor și a participanților, și totodată reglementarea expresă a acțiunilor procesuale de investigare și documentare, atât în dreptul Republicii Moldova, cât și în cel al României.

În prezent, pentru investigarea acestor fapte, atunci când există informația privind prezența unui bun interzis într-o trimitere, se efectuează deopotrivă măsuri speciale de investigație și măsuri procesuale precum reținerea, examinarea, predarea, percheziționarea ori ridicarea trimiterilor poștale aparținând persoanelor vizate. Disponibilitatea acestor măsuri depinde, în dreptul moldovenesc, de

jurisprudența sa constantă, începând cu hotărârea Klass și alții c. Germaniei din 6 septembrie 1978, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că orice ingerință în secretul corespondenței trebuie să fie prevăzută de lege, să urmărească un scop legitim și să fie necesară într-o societate democratică.

[16] Pașat, A.O., Infracțiuni vamale în legislația Republicii Moldova și cea a României. Studiu de drept comparat, Monografie, 2023, Editura Pro Universitaria, ISBN 978-606-26-1805-6, 227 pagini. https://www.ujmag.ro/drept/drept-vamal/infractiuni-vamale-in-legislatia-republicii-moldova-si-cea-a-romaniei-studiu-de-drept-comparat-monografie-1 (accesat la 20 octombrie 2025).

[17] Pașat, A.O., Stabilirea și determinarea subiecților contravențiilor și infracțiunilor vamale comise pe teritoriul României, în revista Vector European, nr. 2/2014, pp. 111-118. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/111_118_Stabilirea%20si%20determinarea%20subiectilor%20contraventiilor%20si%20infractiunilor%20vamale%20comise%20pe%20teritoriul%20Romaniei%20%28Romania%29.pdf (accesat la 20 octombrie 2025).

[18] Stati, V., Infracțiuni economice. Note de curs, Chișinău, CEP USM, 2014, ISBN 978-9975-71-520-1, pp. 24-26.

categoria infracțiunii. Potrivit art. 16 din Codul penal al Republicii Moldova[19], infracțiunile se clasifică, după caracterul și gradul prejudiciabil, în ușoare, mai puțin grave, grave, deosebit de grave și excepțional de grave, criteriul fiind pedeapsa maximă prevăzută de lege. Anumite măsuri intruzive sunt rezervate infracțiunilor de o anumită gravitate, ceea ce explică de ce încadrarea faptei are consecințe procesuale directe. Dreptul român nu cunoaște această clasificare cvintripartită; el condiționează măsura de existența unei suspiciuni rezonabile, de proporționalitate și de caracterul subsidiar al procedeului probatoriu.

La nivelul unităților poștale, mecanismul este reglementat în detaliu. Trimiterile ce conțin obiecte, materiale și substanțe interzise sunt reținute la locul depistării și nu sunt expediate la destinație, distribuite ori returnate.[20] Despre depistarea și reținerea lor, furnizorii de servicii poștale anunță organele de drept competente, iar ridicarea obiectelor și substanțelor interzise se efectuează în prezența conducătorului unității poștale, în condițiile legii. Pentru asigurarea clarității termenelor procesuale, suntem de părere că este corectă utilizarea sintagmei ridicarea obiectelor și substanțelor interzise, completată, după caz, cu referirea la legislația contravențională. Păstrarea provizorie a unor astfel de trimiteri se realizează în unitatea poștală, cu asigurarea evidenței și integrității lor și cu excluderea accesului persoanelor străine.

În dreptul Republicii Moldova, reținerea trimiterii poștale este acțiunea procesuală prin care conducătorul oficiului poștal, în temeiul încheierii judecătorului de instrucție, oprește la nivelul instituției poștale corespondența expediată sau primită de persoanele suspectate ori inculpate.[21] Judecătorul de instrucție este magistratul care, în faza de urmărire penală, autorizează și controlează legalitatea măsurilor ce restrâng drepturile fundamentale. Această instituție nu are corespondent terminologic identic în dreptul român, unde atribuții asemănătoare revin judecătorului de drepturi și libertăți. Considerăm că diferența nu este pur formală, întrucât ea reflectă două modele distincte de control judiciar asupra urmăririi penale.

[19] Codul penal al Republicii Moldova nr. 985 din 18 aprilie 2002, republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 72-74 din 14 aprilie 2009, art. 16. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=17695&lang=ro.

[20] Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 24-29 din 27 ianuarie 2017, art. 46, pct. 45. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=127875&lang=ro (accesat la 20 octombrie 2025).

[21] Pilat, S. Coraportul dintre reținerea, cercetarea, predarea, percheziționarea sau ridicarea trimiterilor poștale ca măsură specială de investigație cu alte procedee probatorii, în Materialele Conferinței științifice naționale din 10 noiembrie 2022 *Probleme actuale privind respectarea drepturilor omului în procesul penal și activitatea specială de investigații*, Chișinău, 2024, pp. 104-105. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/172953 (accesat la 20 octombrie 2025).

În dreptul român, reținerea, predarea și percheziționarea trimiterilor poștale sunt reglementate la art. 147 din Codul de procedură penală[22], ca metodă specială de supraveghere sau cercetare. Măsura se dispune de judecătorul de drepturi și libertăți, la propunerea procurorului, dacă există o suspiciune rezonabilă cu privire la pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni, dacă este necesară și proporțională cu restrângerea drepturilor fundamentale și dacă probele nu ar putea fi obținute altfel. Unitățile poștale sunt obligate să rețină și să predea procurorului trimiterile vizate prin mandat, iar corespondența fără legătură cu cauza se restituie destinatarului. În doctrina română s-a observat, în mod întemeiat, că legiuitorul a clasificat discutabil acest procedeu drept metodă specială de cercetare, deși el se apropie, prin natura sa intruzivă, de percheziție.[23]

Reținerea trimiterilor poștale rămâne, în ambele sisteme, o măsură procesuală excepțională, destinată obținerii de probe în cauze complexe și supusă autorizării și controlului judiciar. Garanțiile constituționale și convenționale privind secretul corespondenței impun ca măsurile intruzive, anume reținerea, deschiderea, ridicarea sau percheziționarea trimiterilor, să fie dispuse exclusiv în condițiile legii, cu autorizare judiciară prealabilă și cu o justificare proporțională scopului urmărit.

Eficiența practică a acestor norme depinde de cooperarea dintre autoritățile vamale, organele de urmărire penală și operatorii poștali. Trecerea informației operative în probă admisibilă reclamă un lanț de custodie riguros și o documentare neîntreruptă a fiecărei operațiuni. Atunci când investigarea implică prelucrarea de date cu caracter personal, devin incidente cerințele de necesitate, proporționalitate și limitare a scopului, consacrate prin Directiva (UE) 2016/680[24] și prin cercetarea criminalistică a contrabandei.[25] Apreciem că operatorii poștali, în calitate de participanți tehnici, ar trebui să dispună de proceduri interne clare privind identificarea, raportarea și păstrarea trimiterilor suspecte.

Concluzii

Analiza comparativă pune în lumină faptul că fenomenul infracțiunilor vamale comise prin trimiteri poștale reprezintă o transformare a contrabandei clasice, adaptată realităților economice, logistice și tehnologice ale erei digitale.

[22] Codul de procedură penală al României (Legea nr. 135/2010), publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, art. 147.

[23] Suian, M. Unele aspecte privind reținerea, predarea și percheziționarea trimiterilor poștale, în revista Penalmente Relevant nr. 2/2018, pp. 24-47. https:// www.revista.penalmente.ro/wp-content/uploads/2019/02/Suian.pdf (accesat la 20 octombrie 2025).

[24] Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor, publicată în JO L 119 din 4 mai 2016. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/TXT/?uri=CELEX:32016L0680 (accesat la 20 octombrie 2025).

[25] Olteanu, G.I. Cercetarea contrabandei și a altor infracțiuni ce implică trecerea frontierei de stat, București, AIT Laboratories, 2004, 410 pagini.

Cadrul normativ existent, deși coerent atât la nivelul Republicii Moldova și al României, cât și la nivel european, necesită o aplicare unitară și adaptată noilor realități operaționale. Cele trei ordini juridice stabilesc cu claritate regimul trimiterilor poștale și interdicțiile aplicabile, însă eficiența lor practică depinde de gradul de cooperare instituțională.

Se desprinde concluzia că asigurarea echilibrului între eficiența investigației penale și protecția drepturilor fundamentale constituie nucleul întregii materii. Reținerea trimiterii poștale trebuie privită drept o măsură excepțională, subordonată principiilor legalității și proporționalității și supusă controlului judiciar riguros, indiferent că acesta este exercitat de judecătorul de instrucție în Republica Moldova sau de judecătorul de drepturi și libertăți în România.

Pe planul recomandărilor de lege ferenda, se impun mai multe ajustări. Este necesară consolidarea lanțului de custodie al probelor obținute prin canal poștal. Se cuvine, de asemenea, clarificarea terminologiei actelor procesuale, prin completarea cadrului legal cu noțiuni precise privind ridicarea obiectelor interzise și aplicarea concomitentă, după caz, a legislației contravenționale sau procesual-penale. Merită evidențiată, în fine, oportunitatea consolidării cadrului bilateral moldo-român prin protocoale specifice trimiterilor poștale, întrucât o abordare procesuală unitară, întemeiată pe legalitate, proporționalitate și cooperare, poate garanta deopotrivă eficiența investigațiilor și protecția echitabilă a drepturilor fundamentale.

Referințe

Arlacchi P., *Alocuțiune susținută la cel de-al X-lea Congres al Organizației Națiunilor Unite pentru prevenirea criminalității și tratamentul infractorilor*, Viena, 2000, disponibil la: https://www.unodc.org/unodc/en/about-unodc/speeches/speech_2000-06-26_1.html (accesat la 29 iunie 2026).

Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122 din 14 martie 2003, republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 248-251 din 5 noiembrie 2013.

Codul de procedură penală al României (Legea nr. 135/2010), publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010.

Codul penal al Republicii Moldova nr. 985 din 18 aprilie 2002, republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 72-74 din 14 aprilie 2009, disponibil la: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=17695&lang=ro.

Commission Staff Working Document, *Impact Assessment Accompanying the document Proposal for a Directive on the Union legal framework for customs infringements and sanctions*, SWD/2013/0514 final, disponibil la: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52013SC0514 (accesat la 20 octombrie 2025).

Constituția Republicii Moldova din 29 iulie 1994.

Constituția României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 31 octombrie 2003.

Convenția elaborată în temeiul art. K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană privind protejarea intereselor financiare ale Comunităților Europene, semnată la 26 iulie 1995.

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Roma, 4 noiembrie 1950.

CtEDO, cauza Klass și alții c. Germaniei, cerere nr. 5029/71, hotărâre din 6 septembrie 1978.

Directiva 97/67/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității și îmbunătățirea calității serviciului, publicată în JO L 15 din 21 ianuarie 1998, pp. 14-25.

Directiva 2002/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 iunie 2002 de modificare a Directivei 97/67/CE privind continuarea deschiderii spre concurență a serviciilor poștale ale Comunității, publicată în JO L 176 din 5 iulie 2002, pp. 21-25.

Directiva 2008/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 februarie 2008 de modificare a Directivei 97/67/CE cu privire la realizarea integrală a pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității, publicată în JO L 52 din 27 februarie 2008, pp. 3-20.

Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor, publicată în JO L 119 din 4 mai 2016.

Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal, publicată în JO L 198 din 28 iulie 2017, pp. 29-41.

Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 24-29 din 27 ianuarie 2017.

Legea comunicațiilor poștale a Republicii Moldova nr. 36 din 17 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 114-122 din 29 aprilie 2016.

Olteanu G.I., *Cercetarea contrabandei și a altor infracțiuni ce implică trecerea frontierei de stat*, AIT Laboratories, București, 2004.

Ordonanța de urgență a Guvernului României nr. 13/2013 privind serviciile poștale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 139 din 15 martie 2013.

Pașat A.O., *Stabilirea și determinarea subiecților contravențiilor și infracțiunilor vamale comise pe teritoriul României* în Vector European, nr. 2/2014, pp. 111-118.

Pașat A.O., *Infracțiuni vamale în legislația Republicii Moldova și cea a României. Studiu de drept comparat*, Editura Pro Universitaria, București, 2023.

Pilat S., *Coraportul dintre reținerea, cercetarea, predarea, percheziționarea sau ridicarea trimiterilor poștale ca măsură specială de investigație cu alte procedee probatorii* în Probleme actuale privind respectarea drepturilor omului în procesul penal și activitatea specială de investigații. Materialele Conferinței științifice naționale din 10 noiembrie 2022, Chișinău, 2024, pp. 104-105.

Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii (reformare), publicat în JO L 269 din 10 octombrie 2013, pp. 1-101.

Stati V., *Infracțiuni economice. Note de curs*, CEP USM, Chișinău, 2014.

Suian M., *Unele aspecte privind reținerea, predarea și percheziționarea trimiterilor poștale* în Penalmente Relevant, nr. 2/2018, pp. 24-47.